

Dobczyce 5 września 2017r.

Plan dydaktyczno - wychowawczy z muzyki dla klasy II
Program nauczania „Gra muzyka!”, rok dopuszczenia 2009

Rok szkolny 2017/2018		
<i>Liczba godzin</i>		
	Lekcja organizacyjna	1
A	Treści podstawy programowej w raz z utrwaleniem.	15
B	Ćwiczenia klasowe (śpiew, muzykowanie).	
C	Testy.	2
	Udział w wybranym koncercie muzycznym	1
	Razem	19

Wymagania edukacyjne

ROMANTYZM

L. p.	Temat cele główne założenia	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
				Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
1	Lekcja organizacyjna Kryteria oceniania, przedstawienie programu nauczania, elementy ochrony prawa autorskiego.	Podręcznik „Gra muzyka!”	Pogadanka, rozmowa.	Zna program nauczania oraz niezbędne wymagania	Zna program nauczania oraz niezbędne wymagania

2	<p>Romantyzm, czyli muzyka uczuć. Muzyczni przedstawiciele epoki</p>	<p>CD: F. Schubert <i>Król olch</i>, F. Chopin <i>Koncert fortepianowy f-moll cz.II</i></p>	<p>recytacja wiersza rytmizacja tekstu rozmowa nauczająca słuchanie muzyki – z jednoczesnym cichym czytaniem tekstu, obserwacja melodii i akompaniamentu, budowy Adagia i Allegra</p>	<p>zna cechy romantyzmu (fantastyka, baśniowość, wyrażanie osobistych uczuć) wie, kim był F. Schubert zna jego balladę <i>Król olch</i> zna budowę allegra sonatowego</p>	<p>umie wyrecytować fragment ballady <i>Król olch</i> z własną interpretacją i rytmem umie określić rolę akompaniamentu w <i>Królu olch</i> potrafi prześledzić budowę ekspozycji <i>Symfonii „Niedokończonej”</i></p>
3	<p>Chopin o sobie przybliżenie postaci kompozytora (okresu młodzieńczego – Warszawa, Wiedeń), poznanie wybranych utworów Chopina jako ważnych faktów jego życia, docenienie folkloru, jako źródła inspiracji, uświadomienie roli dokumentów z epoki (listy, recenzje) jako przekazu wiedzy i możliwości bliższego obcowania z postacią kompozytora, ukazanie postaci Chopina jako twórcy narodowego stylu w muzyce a także modelu patriotycznej postawy (przywiązanie do narodowej tradycji, utożsamianie się z losem rodaków, poczucie odpowiedzialności za losy ojczyzny).</p>	<p>CD: F. Chopin – <i>Mazurki: D-dur i B-dur, II i III cz. Koncertu f-moll, Etiuda c-moll „Rewolucyjna”, Polonez A-dur</i></p>	<p>rozmowa nauczająca czytanie listów i fragmentów „Kuriera Szafarskiego” słuchanie muzyki – obserwacja, na rytmie jakich tańców oparte są mazurki, przebiegu utworu, stylu narodowego gra na instrumencie rozwiązanie arkusza ucznia</p>	<p>wie, kim był F. Chopin zna najważniejsze fakty z życia kompozytora umie wymienić kilka utworów Chopina</p>	<p>umie przedstawić w sposób aktorski, emocjonalny fragment listu Chopina umie rozpoznać, na rytmie jakich tańców Chopin oparł <i>Mazurki D-dur i B-dur</i> potrafi bezbłędnie wypełnić arkusz wiedzy o Chopinie potrafi uzasadnić fakt, że Chopin był pierwszym w Europie twórcą narodowego stylu w muzyce</p>

4	<p>Śpiewanie piosenki do wyboru Programowość w muzyce</p>	<p>CD: F. Schubert – <i>Król olch</i>, E. Grieg – <i>W grocie króla gór</i>, M. Musorgski – <i>Noc na Łysej Górze</i>” P. Czajkowski <i>Jezioro łabędzie</i> (fragment), G. Verdi <i>Marsz triumfalny</i> z opery <i>Aida</i></p>	<p>słuchanie muzyki – obserwacja w utworach ich charakteru, środków wyrazu, tematów, instrumentów gra na instrumentach tematu utworu ułożenie baśni zainspirowanej muzyką ilustracja plastyczna do wybranego utworu</p>	<p>zna nazwiska kompozytorów epoki romantyzmu tworzących muzykę zainspirowaną fantastyką zna utwory romantyczne o tematyce baśniowej</p>	<p>potrafi wskazać środki artystyczne do stworzenia nastroju grozy lub baśniowości umie słowem, ruchem lub formą plastyczną wyrazić treść baśni muzycznej potrafi zagrać temat z suity <i>Peer Gynt</i> – <i>Poranek</i></p>
5	<p>Lud – współtwórcą sztuki narodowej uwrażliwienie na charakterystyczne cechy utworów opartych na folklorze różnych narodów, głównie europejskich, ukazanie folkloru jako inspiracji w twórczości kompozytorów, zapoznanie ze szkołami narodowymi w epoce romantyzmu, nauczanie piosenki i kształcenie głosu, doskonalenie gry na instrumentach.</p>	<p>CD: F. Chopin <i>Mazurek B-dur op. 7, H.</i> Wieniawski <i>Kujawiak</i>, B. Smetana <i>Weltawa</i>, M. Musorgski <i>Hopak</i>, P. Czajkowski <i>Taniec rosyjski</i> i <i>Taniec hiszpański z Dziadka do orzechów</i>, IV cz. <i>IV Symfonii</i>, przykłady muzyki Afryki i Indii oraz kapeli góralskiej</p>	<p>dyskusja słuchanie muzyki – obserwacja charakterystycznych cech wskazujących, na jakim folklorze oparty jest utwór śpiew piosenki gra na instrumentach tematów utworów</p>	<p>wie, co to są szkoły narodowe w epoce romantyzmu zna głównych twórców szkoły czeskiej, polskiej, rosyjskiej i skandynawskiej wie, co to jest stylizacja</p>	<p>potrafi rozróżnić muzykę opartą na folklorze polskim, rosyjskim i czeskim umie wskazać pojawienie się motywu <i>Bieriozki</i> w <i>IV Symfonii</i> Czajkowskiego potrafi zagrać temat z poematu symfonicznego <i>Weltawa</i></p>
6	<p>U źródeł – folklor polski uświadomienie uczniom istoty i funkcji folkloru w kulturze, uwrażliwienie na charakterystyczne cechy poznanych polskich pieśni i tańców ludowych,</p>	<p>„Plansze demonstracyjne – muzyka” – tablice: Folklor polski, Instrumenty i kapele ludowe;</p>	<p>słuchanie muzyki – obserwacja i określanie rodzaju muzyki, jej wykonania i charakteru</p>	<p>zna terminy: folklor, etnograf, etnografia, skansen, wianek, czepiec, chmiel wie, kim był</p>	<p>umie wskazać regiony Polski i przyporządkować im tańce ludowe potrafi zaimprovizować</p>

	<p>ukazanie bogactwa polskiego folkloru (muzyka, przyśpiewki, pieśni, instrumenty, kapele, stroje), przedstawienie sylwetki Oskara Kolberga – polskiego etnografa, przybliżenie regionów Polski, poznane terminów związanych z folklorem polskim, oddanie ruchem charakteru pieśni ludowej <i>Tam, w ogródeczku</i>, doskonalenie śpiewu.</p>	<p>CD: autentyczny śpiew ludowy, kapela góralska</p>	<p>wykonanie ruchowe piosenki improwizacja przyśpiewki weselnej wskazywanie na planszy regionów Polski zapis tańców ludowych omówienie strojów ludowych rozmowa na temat instrumentów ludowych</p>	<p>Oskar Kolberg potrafi wymienić obrzędy i zwyczaje ludowe zna nazwy polskich tańców ludowych</p>	<p>przyśpiewkę z tekstem ludowym umie zaśpiewać i zatańczyć pieśń <i>Tam w ogródeczku</i></p>
7	<p>To, co polskie ludowe – to, co polskie narodowe zaznajomienie z polskimi tańcami narodowymi (charakter, kroki podstawowe, figury taneczne), przedstawienie sylwetki Stanisława Moniuszki, przypomnienie ze szkoły podstawowej librett oper: <i>Straszny dwór</i> i <i>Halka</i>, podkreślenie roli muzyki narodowej w obronie i rozwoju polskiej kultury w czasach niewoli, doskonalenie śpiewu i gry na instrumentach.</p>	<p>„Plansze demonstracyjne – muzyka” – tablice: Polonez, Mazur, Kujawiak, Oberek; dzwonki; CD: F. Chopin <i>Polonez A-dur</i>, S. Moniuszko <i>Dziad i baba</i>, <i>Mazur z opery Halka</i>; DVD: opera <i>Halka</i></p>	<p>gra na instrumentach rozmowa nauczająca obserwacja na planszach strojów i figur tanecznych taniec – poznanie kroków podstawowych i niektórych figur polskich tańców narodowych zaprezentowanie fragmentu opery <i>Halka</i> czytanie listów Moniuszki słuchanie muzyki – zwrócenie uwagi na</p>	<p>potrafi wymienić polskie tańce narodowe umie rozróżnić rytmy i charakter polskich tańców wie, kim był Stanisław Moniuszko zna główne fakty z życia kompozytora zna libretto <i>Straszny dwór</i> i <i>Halki</i></p>	<p>potrafi wyklaskać rytm niektórych polskich tańców umie zatańczyć kilka figur wybranego tańca polskiego umie zagrać motyw <i>Poloneza A-dur</i> Chopina umie zaśpiewać melodię z opery <i>Straszny dwór</i> Moniuszki</p>

			charakter i nastrój utworów śpiew melodii ze <i>Strasznego dworu</i>		
--	--	--	---	--	--

NOWE DROGI MUZYKI

L. p.	Temat cele główne założenia	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
				Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
8	<p>Malowanie muzyką. Muzyczne i malarskie impresje</p> <p>poznanie najciekawszych zjawisk muzyki XX wieku (w tym wybitnych nowatorów – C. Debussy, A. Honegger, I. Strawiński i ich czołowych dzieł), rozwój wrażliwości słuchowej na bogactwo barw brzmienia, rozwijanie poczucia rytmu i umiejętności realizacji rytmu, rozwój wrażliwości słuchowej na nowy, odmienny od klasyczno-romantycznego sposób rozwijania toku dźwiękowego, rozwijanie estetycznej wrażliwości na walory nowego języka dźwiękowego.</p>	<p>CD: C. Debussy – <i>Popołudnie fauna</i>, CD: C. Debussy <i>Ogrody w deszczu</i>, <i>Zatopiona katedra</i>,</p>	<p>rozmowa nauczająca prezentacja reprodukcji obrazów odwołanie się do wiedzy z języka polskiego i plastyki gra na instrumentach skali całotonowej improwizacja melodii na instrumentach słuchanie muzyki – obserwacja elementów muzyki</p>	<p>zna cechy muzycznego impresjonizmu wie, kim byli C. Debussy, M. Ravel, I. Strawiński umie wymienić dzieła tych kompozytorów</p>	<p>zna wspólne cechy muzyki, malarstwa i poezji okresu impresjonizmu umie zagrać skalę całotonową potrafi zrytmizować tekst z zastosowaniem różnego metrum, dynamiki, artykulacji i barwy</p>

			i efektów brzmieniowych w utworach rytmizacja tekstów		
9	Od Karola Szymanowskiego do Krzysztofa Pendereckiego przedstawienie sylwetki Karola Szymanowskiego, jego życia i twórczości, uzasadnienie, dlaczego uważamy go za największego polskiego twórcę po Chopinie, ukazanie polskiego folkloru jako inspiracji jednego z nurtów twórczości Szymanowskiego, przedstawienie myśli kompozytora na temat roli artysty i narodowej sztuki.	CD: K. Szymanowski <i>Źródło Aretuzy</i> , balet <i>Harnasie</i> (fragment), IV cz. <i>Stabat Mater</i> , ludowa muzyka góralska, pieśń kurpiowska <i>Siwe konie</i>	czytanie opisu sylwetki kompozytora i listu Z. Szymanowskiej rozmowa nauczająca śpiew pieśni z Podhala porównanie gwary ludowej z językiem literackim słuchanie muzyki – wskazanie różnic i podobieństw w muzyce góralskiej i w utworach Szymanowskiego, obserwacja środków artystycznych wysłuchanie tekstu <i>Stabat Mater</i> dyskusja	wie, kim był Karol Szymanowski zna główne fakty z życia kompozytora umie wymienić kilka jego utworów wie, jaki polski folklor inspirował Szymanowskiego	umie uzasadnić, czy podoba mu się twórczość Szymanowskiego (dlaczego tak lub dlaczego nie) potrafi wyjaśnić, dlaczego uważamy Szymanowskiego za największego polskiego twórcę po Chopinie umie uzasadnić, dlaczego nazywamy kompozytora romantykiem nowoczesności
10	Taniec klasyczny i nowoczesny. Fascynacja rytmem tańca poznane wybranych wybitnych dzieł muzyki XX wieku, rozwijanie wrażliwości na rolę rytmu,	CD: S. Prokofiew <i>Gawot z Symfonii klasycznej</i> , W. Lutosławski <i>Fujarka</i> i <i>Taniec z Małej suity</i> , B. Bartok <i>Taniec rumuński</i> ,	słuchanie muzyki – wskazanie cech odróżniających muzykę współczesną od	umie wymienić poznane utwory Prokofiewa, Lutosławskiego, Bartoka i Ravela	umie zaśpiewać piosenkę <i>Cebula</i> umie wskazać różnice między stylem klasycznym a muzyką

	<p>barwy, kolorystyki, uświadamianie różnicy pomiędzy osiemnastowiecznym tańcem dworskim a jego dwudziestowieczną realizacją, uświadamianie różnicy brzmienia pomiędzy prostotą ludowego wzoru tańca a bogactwem artystycznej stylizacji, rozwijanie umiejętności śpiewu.</p> <p>W szkole tańca ustalenie, czym jest i jaką rolę pełni taniec, poznanie tańców towarzyskich – standardowych i latynoamerykańskich, doskonalenie techniki ruchu, wykonanie jednego z tańców towarzyskich, rozróżnianie gatunków muzycznych – operetki i musicalu.</p>	<p>M. Ravel <i>Bolero</i> CD: piosenki lub tańce w rytmie tanga, cza-czy, walca, twista, rock and rolla; DVD: fragment operetki lub musicalu</p>	<p>muzyki klasycznej, cytatów ludowych, budowy utworu, instrumentów, cech wspólnych prezentowanych tańców śpiew piosenki graficzne przedstawienie budowy utworu rozmowa nauczająca taniec – podstawowy krok tańca towarzyskiego wystukanie rytmu rumbi</p>	<p>potrafi zauważyć motyw ludowej piosenki w <i>Fujarce</i> Lutosławskiego potrafi rozpoznać formę ABA w <i>Tańcu</i> Lutosławskiego i ABA₁ w <i>Gawocie</i> Prokofiewa zna nazwy towarzyskich tańców standardowych i latynoamerykańskich rozdziela gatunki: operę, operetkę, musical</p>	<p>Prokofiewa w słuchanym <i>Gawocie</i> potrafi ustalić kolejność pojawiania się instrumentów w <i>Bolero</i> Ravela potrafi wskazać różnice i cechy wspólne wysłuchanych tańców umie rozpoznać taniec po jego rytmie i charakterze potrafi zatańczyć rytmicznie i prawidłowo wybrany taniec umie prawidłowo wystukać rytm rumbi</p>
11	<p>Ekspertyzy w muzyce współczesnej uświadamianie trwałości wybranych wątków w kulturze muzycznej, uświadamianie sposobu, w jaki tradycja wzbogaca naszą współczesność, ukazanie tych samych treści w różnych językach sztuki, zapoznanie z wybranymi wybitnymi utworami muzyki współczesnej, poszerzanie doświadczeń słuchowych uczniów w zakresie barw i brzmień muzyki współczesnej,</p>	<p>plansza lub przezrocze; CD: Anonim <i>Bogurodzica</i>, W. Kilar <i>Bogurodzica</i>, A. Webern <i>Wariacje na fortepian</i>, K. Penderecki <i>Ofiarom Hiroszimy – tren</i>, W. Lutosławski <i>Trzy poematy Henri Michaux</i></p>	<p>rytmizacja tekstu zadania twórcze z klastrami, muzycznymi liniami, plamami i punktami słuchanie muzyki – zwrócenie uwagi na efekty brzmieniowe, szmerowo-perkusyjne,</p>	<p>wie, co to jest muzyka aleatoryczna, konkretna, punktualizm wie, co to jest klaster umie opisać swoje wrażenia po wysłuchaniu <i>Bogurodzicy</i> Kilara</p>	<p>zna dzieła z tematem <i>Bogurodzicy</i> współczesnych polskich kompozytorów umie porównać średniowieczną <i>Bogurodzicę</i> z <i>Bogurodzicą</i> Kilara potrafi wymienić środki artystyczne zastosowane w <i>Trenie</i></p>

	inspirowanie działań i myślenia twórczego, rozwijanie rozumienia języka i treści symbolicznych sztuki.		klastery, śledzenie partytury <i>Trenu</i>		Pendereckiego
--	--	--	--	--	---------------

RÓŻNORODNOŚĆ DZIŚ

L. p.	Temat cele główne założenia	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
				Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
12	Historia jazzu i rocka przedstawienie roli improwizacji w jazzie jako istoty muzyki tego gatunku, zaznajomienie ze składem zespołu jazzowego, podkreślenie znaczenia rytmów synkopowanych w jazzie, przedstawienie sylwetek najślynniejszych jazzmanów polskich i zagranicznych oraz wybranych przez uczniów zespołów rockowych, utrwalenie terminów związanych z jazzem, rockiem i ich nurtami, doskonalenie gry na instrumentach i śpiewu.	CD: negro spirituals, G. Gershwin <i>Błękitna rapsodia</i> , L. Możdżer <i>Improwizacje na temat Mazurków Chopina</i> , standardy w wyk. L. Armstronga i E. Fitzgerald, prezentacje wybranych przez uczniów zespołów rockowych	gra na instrumentach rozmowa nauczająca śpiew piosenki w języku angielskim słuchanie muzyki – rozpoznawanie tematu improwizacji, określanie charakteru muzyki dyskusja prezentacja wybranych zespołów rockowych	zna terminy: jazz, ragtime, swing, work songs, negro spirituals, blues, rock zna najwybitniejsze postacie jazzu umie wymienić znane zespoły rockowe (polskie i zagraniczne) i ich liderów potrafi zaprezentować swój ulubiony zespół rockowy	potrafi określić i uzasadnić charakter muzyki G. Gershwina orientuje się w różnych nurtach i zjawiskach muzyki rockowej umie uzasadnić swoje preferencje i upodobania muzyczne w dziedzinie rocka
13	Muzyka łatwiej piękna	CD: J. Kaczmarski –	rozmowa	umie zaśpiewać	umie uzasadnić, która

14	ustalenie, czym jest i jaką rolę pełni piosenka, doskonalenie śpiewu i interpretacji piosenki, zapoznanie z najwybitniejszymi polskimi piosenkarzami minionych dziesięcioleci, którzy mają poczesne miejsce w historii polskiej piosenki. Wybrana piosenka młodzieżowa	<i>Mury</i> , piosenki w wyk. M. Grechuty, M. Rodowicz, E. Geppert, Cz. Niemena, Kabaretu Starszych Panów	nauczająca dyskusja słuchanie piosenek w wykonaniu znanych, lubianych piosenkarzy, śpiew refrenów z wykonawcą śpiew piosenki	wybraną przez siebie piosenkę umie wymienić najslynniejszych polskich piosenkarzy potrafi podać tytuły słynnych przebojów	ze słuchanych piosenek jest mu najbliższa umie w sposób artystyczny zinterpretować piosenkę <i>Wsiąść do pociągu</i>
15	Muzyka w filmie i teatrze zwrócenie uwagi na rolę, jakie muzyka może pełnić w filmie, kształcenie wrażliwości uczniów na możliwe związki obrazu z muzyką budujące swoiste wartości artystyczne, ukazanie filmu jako sztuki integrującej obraz – dźwięk, ruch, narracje treści.	CD: K. Dębski <i>Dumka i Szarża</i> z filmu <i>Ogniem i mieczem</i> , F. Chopin <i>Mazurek D-dur</i> op. 33, Z. Noskowski <i>Step</i> , Z. Szostak (oprac.) temat z filmu <i>Królowa Bona</i> , W. Kilar <i>Polonez</i> z filmu <i>Pan Tadeusz</i> , temat z filmu <i>Pianista</i> , M. K. Ogiński <i>Pożegnanie ojczyzny</i> , M. Teodorakis <i>Taniec</i> z filmu <i>Grek Zorba</i>	rozmowa nauczająca analiza różnych ról muzyki w filmie słuchanie muzyki – opisanie obrazu, któremu mogłaby towarzyszyć dana muzyka, ocena, który z polonezów bliższy jest poematowi <i>Pan Tadeusz</i> , jaki charakter mają fragmenty słuchanej muzyki filmowej	zna przykłady polskiej muzyki filmowej zna kompozytorów – twórców muzyki filmowej	zna historię muzyki filmowej wie, jakie role może pełnić muzyka w filmie potrafi wyobrazić sobie i opisać scenę filmową towarzyszącą danej muzyce
16	Skąd nasz ród ukazanie roli narodowych pieśni historycznych na tle dziejów i losów Polaków; powstawanie pieśni jako emocjonalna reakcja na wydarzenia ważne dla narodu; integracyjna funkcja pieśni	CD: <i>Polskie pieśni historyczne</i> (WSiP) – <i>Żeby Polska</i> , <i>Warszawskie dzieci</i> , <i>Pałacik Michla</i> , <i>Ostatni mazur</i> , <i>Warszawianka</i> ,	polskich pieśni historycznych – porównanie ich charakteru i treści śpiew pieśni zagadki – co to za	zna tytuły i treść kilku pieśni narodowych umie zaśpiewać wybraną przez siebie polską pieśń	zna autorów wybranych pieśni potrafi rozpoznać i zatytułować pieśń po wysłuchaniu jej fragmentu

	narodowych; tworzenie się wspólnotowych emocji, powiązanie genezy pieśni z ważnymi faktami historii polski, wysłuchanie i rozpoznanie kilku pieśni związanych z ważnymi wydarzeniami historycznymi; wzbogacenie znajomości kanonu polskich pieśni narodowych, doskonalenie śpiewu i interpretacji pieśni, doskonalenie poczucia rytmu i gry na instrumentach	<i>Boże, coś Polskę, Rota</i>	pieśń? tworzenie akompaniamentu perkusyjnego do pieśni konkurs wokalny dyskusja słuchanie	patriotyczną potrafi wymienić pieśni historyczne z ubiegłych stuleci umie dobrać do pieśni akompaniament perkusyjny	instrumentalnego
17 18	Testy i powtórzenie tematów	Testy sprawdzające po I i II semestrze	Testy pisemne		
19	Udział w wybranym koncercie muzycznym				

Plan pracy dydaktyczno-wychowawczej zawiera wszystkie treści nauczania – wymagania szczegółowe zawarte w podstawie programowej muzyki.

Wymagania szczegółowe na poszczególne oceny szkolne

Dział programowy					ROMANTYZM
I					
6	5	4	3	2	

X	X	X	X	X	wie, kim był F. Schubert	A,B
X	X	X	X		zna cechy romantyzmu (fantastyka, baśniowość, wyrażanie osobistych uczuć)	
X	X	X			zna budowę allegro sonatowego	
X	X				umie wyrecytować fragment ballady <i>Król olch</i> z własną interpretacją i rytmem umie określić rolę akompaniamentu w <i>Królu olch</i> potrafi prześledzić budowę ekspozycji <i>Symfonii „Niedokończonej”</i>	
X						
X	X	X	X	X	wie, kim był F. Chopin	
X	X	X	X		zna najważniejsze fakty z życia kompozytora	
X	X	X			umie wymienić kilka utworów Chopina	
X	X				umie rozpoznać, na rytmie jakich tańców Chopin oparł <i>Mazurki D-dur</i> i <i>B-dur</i> potrafi bezbłędnie wypełnić arkusz wiedzy o Chopinie	
X					potrafi uzasadnić fakt, że Chopin był pierwszym w Europie twórcą narodowego stylu w muzyce	
X	X	X	X	X	zna nazwiska kompozytorów epoki romantyzmu	
X	X	X	X		zna utwory romantyczne o tematyce baśniowej	
X	X	X			potrafi wskazać środki artystyczne do stworzenia nastroju grozy lub baśniowości	
X	X				umie słowem, ruchem lub formą plastyczną wyrazić treść baśni muzycznej	
X					potrafi zagrać temat z suit <i>Peer Gynt – Poranek</i>	
X	X	X	X	X	wie, co to są szkoły narodowe w epoce romantyzmu	
X	X	X	X		zna głównych twórców szkoły czeskiej, polskiej, rosyjskiej i skandynawskiej	
X	X	X			wie, co to jest stylizacja, umie wskazać pojawienie się motywu <i>Bieriozki</i> w <i>IV Symfonii</i> Czajkowskiego	
X	X				potrafi rozróżnić muzykę opartą na folklorze polskim, rosyjskim i czeskim	
X					potrafi zagrać temat z poematu symfonicznego <i>Weltawa</i>	
X	X	X	X	X	zna terminy: folklor, etnograf, etnografia, skansen, wianek, czepiec, chmiel	
X	X	X	X		wie, kim był Oskar Kolberg, potrafi wymienić obrzędy i zwyczaje ludowe	

X	X	X			zna nazwy polskich tańców ludowych	
X	X				umie wskazać regiony Polski i przyporządkować im tańce ludowe, umie zaśpiewać pieśń <i>Tam w ogródecku</i>	
X					potrafi zaimprovizować przyśpiewkę z tekstem ludowym	
X	X	X	X	X	wie, kim był Stanisław Moniuszko	
X	X	X	X		zna główne fakty z życia kompozytora	
X	X	X			zna libretto <i>Strasznego dworu</i> i <i>Halki</i> , umie rozróżnić rytmy i charakter polskich tańców	
X	X				potrafi wyklaskać rytm niektórych polskich tańców,	
X					umie zatańczyć kilka figur wybranego tańca polskiego	
Dział programowy II					NOWE DROGI MUZYKI	
6	5	4	3	2		
X	X	X	X	X	wie, kim byli C. Debussy, M. Ravel, I. Strawiński	
X	X	X	X		zna cechy muzycznego impresjonizmu	
X	X	X			umie wymienić dzieła tych kompozytorów	
X	X				zna wspólne cechy muzyki, malarstwa i poezji okresu impresjonizmu	
X					umie zagrać skalę całotonową, potrafi zrytmizować tekst z zastosowaniem różnego metrum, dynamiki, artykulacji i barwy	
X	X	X	X	X	wie, kim był Karol Szymanowski	
X	X	X	X		zna główne fakty z życia kompozytora	
X	X	X			umie wymienić kilka jego utworów, wie, jaki polski folklor inspirował Szymanowskiego	
X	X				umie uzasadnić, czy podoba mu się twórczość Szymanowskiego (dlaczego tak lub dlaczego nie) potrafi wyjaśnić, dlaczego uważamy Szymanowskiego za największego polskiego twórcę po Chopinie umie uzasadnić, dlaczego nazywamy kompozytora romantykiem nowoczesności	
X	X	X	X	X	potrafi zauważyć motyw ludowej piosenki w <i>Fujarce</i> Lutosławskiego	A,B

X	X	X	X		rozróżnia gatunki: operę, operetkę, musical	
X	X	X			umie wymienić poznane utwory Prokofiewa, Lutosławskiego, Bartoka i Ravela	
X	X				umie zaśpiewać piosenkę <i>Cebula</i>	
X					potrafi zatańczyć rytmicznie i prawidłowo wybrany taniec	
X	X	X	X	X	wie, co to jest muzyka aleatoryczna, konkretna, punktualizm	
X	X	X	X		wie, co to jest klaster	
X	X	X			umie opisać swoje wrażenia po wysłuchaniu <i>Bogurodzicy</i> Kilara	
X	X				zna dzieła z tematem <i>Bogurodzicy</i> współczesnych polskich kompozytorów, umie porównać średniowieczną <i>Bogurodzicę</i> z <i>Bogurodzicą</i> Kilara, potrafi wymienić środki artystyczne zastosowane w <i>Trenie</i> Pendereckiego	
Dział programowy III					RÓŻNORODNOŚĆ DZIŚ	
6	5	4	3	2		
X	X	X	X	X	zna terminy: jazz, ragtime, swing, work songs, negro spirituals, blues, rock	
X	X	X	X		zna najwybitniejsze postacie jazzu, umie wymienić znane zespoły rockowe (polskie i zagraniczne) i ich liderów	
X	X	X			potrafi zaprezentować swój ulubiony zespół rockowy	
X	X				potrafi określić i uzasadnić charakter muzyki G. Gershwina, orientuje się w różnych nurtach i jawiskach muzyki rockowej, umie uzasadnić swoje preferencje i upodobania muzyczne w dziedzinie rocka	
X	X	X	X	X	umie wymienić najśłynniejszych polskich piosenkarzy	A,B
X	X	X	X		potrafi podać tytuły słynnych przebojów	
X	X	X			umie zaśpiewać wybraną przez siebie piosenkę	
X	X				umie uzasadnić, która ze słuchanych piosenek jest mu najbliższa	
X					umie w sposób artystyczny zinterpretować piosenkę <i>Wsiąść do pociągu</i>	
X	X	X	X	X	zna przykłady polskiej muzyki filmowej	

X	X	X	X		zna kompozytorów – twórców muzyki filmowej	
X	X	X			zna historię muzyki filmowej	
X	X				wie, jakie role może pełnić muzyka w filmie, potrafi wyobrazić sobie i opisać scenę filmową towarzyszącą danej muzyce	
X	X	X	X	X	zna tytuły i treść kilku pieśni narodowych	
X	X	X	X		umie zaśpiewać wybraną przez siebie polską pieśń patriotyczną	
X	X	X			potrafi wymienić pieśni historyczne z ubiegłych stuleci, umie dobrać do pieśni akompaniament perkusyjny	
X	X				zna autorów wybranych pieśni, potrafi rozpoznać i zatytułować pieśń po wysłuchaniu jej fragmentu instrumentalnego	
X					W sposób artystyczny interpretuje wybrany utwór	
Ćwiczenia praktyczne					Umiejętności Muzyczne	
6	5	4	3	2		
X					Twórcze wykonanie	A,B
X	X				Typowe rozwiązanie	
X	X	X			Typowe rozwiązanie (2-3 usterki)	
X	X	X	X		Wykonanie z błędem melodii i rytmu	
X	X	X	X	X	Nieprawidłowe wykonanie odbiegające od głównego tematu	
Ćwiczenia praktyczne					Działalność i kreatywność	
6	5	4	3	2		
X					Oryginalne i twórcze wykonanie, zastosowanie wiedzy w sytuacjach problemowych	A,B
X	X				Prawidłowe wykonanie, własna interpretacja	
X	X	X			Poprawny przekaz, wypowiedź typowa, inwencja własna ograniczona	

X	X	X	X		Bierny sposób odtwarzania, wypowiedź odtwórcza, minimalny stopień kreatywności	
X	X	X	X	X	Przekaz nieuporządkowany chaotyczny, brak kreatywności i własnych rozwiązań	
					TESTY (SPRAWDZIANY)	
6	5	4	3	2		
X					Prawidłowo rozwiązuje zadania i poszerza odpowiedzi, podaje własne przykłady.	C
X	X				Prawidłowo rozwiązuje zadania, (co najmniej 80%)	
X	X	X			Prawidłowo rozwiązuje zadania z poziomu podstawowego, (co najmniej 70%)	
X	X	X	X		Prawidłowo rozwiązuje zadania z poziomu podstawowego, (co najmniej 50%)	
X	X	X	X	X	Prawidłowo rozwiązuje zadania z poziomu podstawowego, (co najmniej 35%)	